

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 13 Czerwca r. s. 1832 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt Petersburg dnia 4 Czerwca.

Przez n a y w y ż s z e Rozkazy dzienne: *D. 28 maja.* Jenerał okręgowy 9go Okręgu oddzielnego Korpusu Wewnętrzney Straży Jenerał-Major *Barysznikow*, naznaczony Komendantem Alexandrowskiej Cytadelli w *Warszawie*. Dowódzca 2giey brygady 2giey dywizyi Dragonów, Jenerał-Major *Szyling* 1szy, otrzymuje przedłużenie urlopu do d. 10 sierpnia. — *D. 30 maja.* Komendant twierdzy St-Petersburskiej, Jenerał Piechoty Jenerał-Adjutant *Sukin*, uwalnia się na trzy miesiące dla uleczenia się z choroby. — *D. 31.* Naczelnik Artylleryi 5go korpusu Kawaleryi rezerwowej Jenerał-Major Artylleryi *Smahin*, naznaczony Naczelnikiem Artylleryi korpusu Grenadyerów, na miejsce Jenerał-Majora Artylleryi *Herbela*, a ten dowódcą Szostenskiej fabryki prochowej z liczeniem się w Artylleryi. (*R. I.*)

— Przez n a y w y ż s z e dyplomata, nayłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu Ś. Anny 1szej klasy: Jenerał-Major Dowódzca 3ciey Gwardyjskiej i Grenadyerskiej Artylleryjskiej brygady, Baron *Korff*, ze znakami ozdobionemi Cesarską koroną, a Jenerał-Major, Dowódzca 1szej brygady 10tej dywizyi piechoty *Czebyszew*, dnia 21 maja; i dnia 25 zarządzający własnym *J. C. M.* Kantorem, Rzeczywisty Radzca Stanu *Blok*, tegoż orderu i klasy. (*G. S. P.*)

— Przez n a y w y ż s z e ukazy *J. C. M.* do Rządzącego Senatu: *D. 8 maja.* Inspektor poczt 3go Okręgu Rzeczywisty Radzca Stanu *Jan Miller*, przy naymiłościwszém uwolnieniu zupełnie ze służby, otrzymał pensyi dożywotniey po 3450 rubli na rok, a d. 20 maja przyłączony do Heroldyi były Ober-Prokurator 7go Departamentu Rządzącego Senatu *Peszczurow*, przy zupełném uwolnieniu na własną jego prośbę ze służby, wyniesiony na Rzeczywistego Radcę Stanu, i za 26 lat służby, otrzymał pensyi dożywotniey po 1000 rubli na rok.

D. 26 maja. Dozorca Stad Poczynkowskich 7mej klasy *Brewern*, podniesiony do klasy 6tej.

D. 27 maja. Prezydentem Białostockiej Izby Sądu kryminalnego nayłaskawiey naznaczony Białostocki Obwodowy Prokurator Radzca Stanu *Gartkiewicz*, z pensyą etatową.

D. 29 maja. Pomocnik Kuratora Moskiewskiego wydziału Edukacyynego Radzca Kollegjalny *Dymitr Hotochwastow*, wyniesiony na Radcę Stanu.

— Przez n a y w y ż s z y ukaz do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, *D. 13 maja*, Marszałek Szlachecki Obwodu Kaukaskiego, Radzca Stanu *Rostowanow*, zostający w tém urzędowaniu 6te trzylęcie, z odznaczającą się gorliwością, na osnowie paragrafu 130 Postanowienia o wyborach Dworzańskich, w dniu 6 grudnia 1831 roku, przez JEHO CESARSKĄ MOŚĆ utwierdzonego, i po uznaniu godnym przez Komitet Ministrów, nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu Ś. Anny 2giey klasy.

— Przez n a y w y ż s z e rozkazy objawione Rządzącemu Senatowi: przez *P. Ministra Spraw Wewnętrznych*. *D. 16 maja*: JEHO CESARSKA MOŚĆ, po zaświadczeniu JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI, Dowódcy oddzielnego Korpusu Gwardyi, że Rosieński Marszałek powiatowy Dworzaństwa, *Puzyrewski*, w czasie kwaternunku Gwardyi półku Wołyńskiego w powiecie Rosieńskim, czynił dla te-

go półku wszystkie jak tylko można pomoce we wszystkich względach, i za ogólném życzeniem wszystkich Dworzan tego powiatu, sporządził dla niższych rang pomienionego półku, na znak pamięci i wdzięczności za spokojne i przyjacielskie obchodzenie się z mieszkańcami, 1600 półkozuszkow, nie przyjąwszy za nie żadney płacy, naywyżey rozkazać raczył: oświadczyć za to *P. Puzyrewskiemu* i Dworzaństwu, któremu on przodkuje, JEHO CESARSKIEY MOŚCI zadowolenie.

JEHO CESARSKA MOŚĆ, po zaświadczeniu JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI, Dowódcy oddzielnego Korpusu Gwardyi, o gorliwości odznaczającej się, okazanej przez dworzaństwo, kupiectwo i mieszkańców guberniy Inflantskiej i Kurlandskiej, w zadosyć czynieniu wszystkim prawnym zapotrzebowaniom woysk tego korpusu, w powrócie ich z Królestwa Polskiego, naywyżey rozkazać raczył: oświadczyć za to pomienionym zgromadzeniem JEHO CESARSKIEY MOŚCI zadowolenie.

— Rządzący Senat przy Ukazie okolnym 26 maja 1832 roku z 1go Departamentu, obwieścić opisanie rysunkow CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Orła Białego i Świętego Stanisława:

Order Orła Białego.

Ma jeden tylko stopień. Wstęga koloru błękitnego przez lewe ramię, na której zawieszony znak orderu, wyobrażający czarnego ukoronowanego dwugłównego orła, mającego głowy złote; szyje przepłatanę, a skrzydła i ogon obwiedzione złotem; na piersiach zaś czerwony emaliowany krzyż, leżący na złotey gwiazdzie, z trzema wążkami około niego paskami, z których 2 złote, a środkowy srebrny; na ostrych kątach krzyża małe złote kule, i między niemi w środku także małe półokręgi; na krzyżu, utrzymywanym przez orła dwugłównego znajduje się biały jednogłówny orzeł w prawo obrócony, mający na głowie małą złotą koronę. Gwiazda haftowana złotem, noszona na lewey stronie, w środku której wyobrażony krzyż płomienisty, mający po brzegach trzy wążkie paski, z których średni czerwony, a dwa dalsze złote; wkoło niego zaś na błękitnym szerokim pasku znajduje się napis: PRO FIDE, REGE ET LEGE (za wiarę, KRÓLA i prawo).

Order Świętego Stanisława ma 4ry stopnie.

Pierwszy stopień. Krzyż czerwony emaliowany, na wstędze morowej, koloru czerwonego, szerokości $\frac{4}{3}$ diuymy, z podwójnym białym brzeżkiem, noszący się przez prawe ramię z gwiazdą na lewey stronie piersi, po brzegach krzyża trzy wążkie złote paski, a na ostrych jego końcach znajdują się małe złote kule, między którymi złote półokręgi; w kątach zaś krzyża ze czterech stron rossyjskie dwugłównę złote orły, a w środku na białey emalii, otoczony złotym pasem, mającym zielony wieniec, znajduje się łacińska jego cyfra Świętego Stanisława, wyobrażona tak: SS.

Gwiazda haftowana srebrna, nosząca się na lewey stronie piersi; w okręgu zaś jej, mającym trzy pasy, z których brzeżne złote, a średni zielonego koloru, znajduje się jego napis: PRAEMIANO INCIPAT (nagradzając zachęca), po środku zaś w małym złotym okręgu łacińska cyfra wyobrażona: SS.

Drugi stopień. Tenże krzyż noszący się na szyi na takieyże wstędze, szerokości trzy cale, z jednakaż gwiazdą.

Trzeci stopień. Tenże krzyż, noszący się na szyi na takieyże wstędze, szerokości $1\frac{1}{2}$ diuyma.

Czwarty stopień. Tenże krzyż, noszący się

w pętelce guzikowej, mniejszej wielkości, na takiejże wstędze, szerokości 1½ diuyma. (G. S.)

Warszawa d. 15 czerwca.

JW. Alexander Hrabia Strogonow, Jenerał Major ze świty Jego Cesarsko Królewskiej Mości, objął urządowanie Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.

Wełnę na targu Warszawskim bardzo dobrze płacą, mierne nawet gatunki idą o kilka talarów wyżej, jak za czasów najlepszych. Szkoda, że mały jej jest dowóz, i że wielu obywateli niespodziewając się pokupu, wstrzymało się z nią w domu na przeszłe czasy.

— Dnia 17 —

Dnia 15 b. m. skończył się tegoroczny targ na wełnę, której w ogóle dostawiono 3200 centnarów. Wszystko zostało rozprzedane; wielu nawet mających chęć kupienia zostało niezadowolonych. Ceny w ogóle były 30 do 40 na sto, wyższe od lat upłynionych.

Towarzystwo Lekarskie Warszawskie policzyło w grono honorowych członków swoich: b. Rektora Uniwersytetu Krakowskiego, Doktora Filozofii, Medycyny i Chirurgii, wysłużonego Profesora Sebastjana Girtlera; b. Dziekana i Profesora tegoż Uniwersytetu, Doktora Medycyny i Chirurgii Woyciecha Boduszyńskiego, i Fizyka miasta, Professora tegoż Uniwersytetu Józefa Jakubowskiego.

W Krakowie ogłoszono prospekt na 24 malownicze widoki miasta Krakowa i jego okolic. Każdy 6 cali wysokości a 9 cali długości czyli szerokości obejmujący, wraz z opisem historycznym w języku Polskim, Francuskim i Niemieckim, tudzież na plan miasta i mapę jeograficzną okręgu tegoż kraju, które w Xiegarni D. E. Friedleyna wychodzić zaczął.

Józefa Klonowska praniem bielizny trudniła się, lat 34 mająca, dnia 14 b. m., porodziła troje dzieci, to jest: jedno płci męskiej, a dwoje żeńskiej, które wkrótce pourodzeniu pomarły. (G. W.)

WIELKIE XIĘZTWO POZNAŃSKIE.

Poznań d. 9 czerwca.

Stosownie do instrukcyi względem naboru ludzi do kompletowania wojska pod dniem 13 kwietnia 1825 wydaney, a przez Dziennik urzędowy z roku 1825 Nro 25 ogłoszoney, wzywam niniejszem wszystkich młodych ludzi, którzy się urodzili w czasie od 1go stycznia 1808 r. aż do ostatniego grudnia 1812, jako i tych, którzy już przez ten wiek przeszli, a dotąd nie stawali przed władzą trudniącą się naborem ludzi, choć tu w Poznaniu zamieszkują, lub w jakowej służbie, bądź jako służący, pomocnicy, czelednicy, lub uczniowie i t. d. zostają, iżby się osobiście zgłosili, celem wpisania do listy naboru wojska a okręgowego Kommissarza policyi, a to przed 8 lipca r. b. W miejsce tych młodych ludzi, którzy się tu rodzili lub właściwie tu mają domicilium, a na teraz zaś nie są przytomni, rodzice lub opiekuni obowiązani są stawić się i przyzwoite uczynić doniesienie. Wszyscy ci, którzy się pomimo wezwania niniejszego nie zgłoszą w czasie przeznaczonym, lub względem których ze strony pokrewnych meldowanie zaniedbanem zostanie, i którzy z nieuskrutecznionego meldowania dostatecznie nie potrafią się uniewinnić; utracą przez to prawo do wszelkich reklamacyi, i skoro zdaniem do służby wojskowej się okażą, zostaną przed wszystkiemi innemi do takowej pociągnięci, i w miarę okoliczności postąpi się przeciwko nim stosownie do istniejących praw, jako przeciwko kantoniatom wystąpionym.

Zastępca Nadburmistrza Behm. (G. W.)

PRUSSY.

Berlin d. 9 czerwca.

Westfalski Merkury donosi pod d. 6 b. m. z Münster: — „Landwery, którzy zgromadzili się

dla ćwiczeń rocznych na dni 14, zostali rozpuszczeni. Godnym jest zadziwienia, że ci żołnierze, będący już w średnim wieku, zatrzymali po dziś dzień postawę wojowniczą, tak piechota, jak i kawaleria, która po większej części na roboczych koniach siedziała; w czasie obrotów dały dowody zwinności przy piękney postawie.”

„Półk 15ty jazdy dowodzony był przez Rotmistrza Brockhof; tym samym pułkiem dowodził roku zeszłego Major Hr. Szweriński, i całe te obroty zdawały się bydź dla Landwerów więcej zabawą, niż musztrą z musu.” (G. W.)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 30 maja.

Dwaście batalionów piechoty i dwa półki jazdy udają się z Gallicyi do Styryi. Kilka półków wojska Austriackiego ma stanąć nad granicami Tyrolu, lecz natomiast większa liczba naszego wojska opuściła Państwo Rzymskie.

Negocjacye względem spraw Rzeczypospolitey Krakowskiej bliskie są ukończenia, tak, iż wkrótce będzie można udzielić dokładniejszych wiadomości w tym względzie. Kommissarze trzech Mocarstw, pod których wspólną opieką zostaje, codziennie odbywają konferencye i liczne mają korespondencye z Senatem Krakowskim.

— Dnia 4 czerwca —

NN. Cesarstwo Ichmość, wyjechawszy d. 25 maja z Tryestu, przybyli d. 27 tegoż miesiąca do Parenzo. W Pirano przypatrywali się wystawieniu litwy morskiej między fregatą Medea i innemi mniejszemi statkami wojennymi, i naywyższe zład zadowolenie swoje okazać raczyli. N. Arcy-Xiężna Marya Ludwika, Xiężna Parmy, Placencyi i Gwastalli przybyła d. 29 maja na statku parowym z Wenecyi do Tryestu. Władze cywilne i wojskowe przyjęły ją z uszanowaniem i towarzyszyły jej do pałacu Cesarskiego, gdzie stanęła. (G. W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 2 czerwca.

Dziennik Nouvelliste donosi: „Między aresztowanemi tu wczoraj osobami wymieniają hrabiego Monière, byłego oficera gwardyi P. Chau-mont, byłego żandarma Sibuc i kawalera lipcowego Cauchard, mającego bydź jednym z czterech naczelników oddziałów, którzy mieli działać w Paryżu. U ostatniego znaleziono wiele pieniędzy i ważne papiery, mogące dać objaśnienie o dniu 2 lutego r. b.” — Dziennik Messenger wymienia jeszcze między aresztowanemi hrabiego Toucheboeuf, barona Corbise i Pana Mounier.

Dziennik Breton donosi o zastrzelonym Panu Cathelineau i o aresztowanych Panach Civrac i Morivet: „Pan Civrac miał wielki wpływ w Beaupreau i tatecznych okolicach. Z naywiększym pośpiechem, a nawet bardzo dobrze urządził bandy Szuanów. Aresztowanie jego jest nader ważnem; odjęto przez to punkt środkowy mas się powstańców. Cathelineau był młodym zapaleńcem i fanatykiem. Syn stałego jenerała Wandeyczyków, obdarzony od Ludwika XVIII zaszczytem szlachectwa, a od Karola Xgo pensją, studiował prawie tego Monarchy ze wszelką usilnością. W tym względzie był bardzo niebezpiecznym dla rządu teraźniejszego. Morivet był dawniejszy poborzą; mógłby być utrzymać się na swojej posiadzie, gdyby był chciał wykonać przysięgę, przepisaną dla urzędników. Ion także miał znaczny wpływ, i tchnął nienawiścią ku teraźniejszemu rządowi. Przy pogrzebaniu ciała Cathelineau, aresztowano niespokojnego człowieka, nazwiskiem Suptot, który szedł za karawanem.

List z Angers pod d. 29 z. m. wyraża, iż powstańców liczą do 15,000.

Do dnia 31 maja umarło w Paryżu na cholera 13,381 osób. Składki dla cholerycznych wynoszą 693,953 franków. Dla sierot po rodzicach zmarłych na cholera złożono 42,030 franków.

W Bordeaux zatknięto dnia 27 z. m. białą chorągiew, i na rogach kilku ulic przyklepiono ozdoby Karolistowskie.

Z Nantes donoszą, iż szlachta w części Bre-
tanii oddaliła się z dóbr swoich, i chce stanąć na
czele band.

— Dnia 5 —

Na pomnik zmarłemu Panu *Perrier*, złożono
do dnia wczorayszego w kantorze *Dziennika Roz-*
praw 30,388 franków, a u Pana *Delessert* 4508
franków. W *Havre* zebrano na tenże cel 1010
franków, i w *Semur* 297 franków.

Nowe prawo karne, uchwalone d. 28 kwie-
tnia, zaczęło od dnia onegdajszego być obowią-
zującym.

Generał *Lamarque* wyraził w testamencie,
iż chce być pochowanym w *St. Sever*, miejscu
urodzenia swego. Jutro więc zwłoki jego będą
tam wywiezione.

Dziennik Rozpraw pisze: „Wypadki w *Wan-*
dei ciągle zajmują umysły, lecz ich nie trwożą,
jest to wprawdzie smutna i bolesna walka, lecz
wypadek z niej wątpliwy być nie może. Napró-
żno dwa stronnictwa naybardziej z sobą sprze-
czne: Karoliści i republikanie, łączyć się zdają
dla przerażenia nas: zdrowy rozsądek nie miesza
się do tego, ubolewa nad krwawemi zdrożnościa-
mi, lecz nie lęka się o swoje instytucje, które by-
ły mu upragnione, których dziś bardziej jeszcze,
jak kiedykolwiek, żąda.”

— Dnia 5 —

Cztery departamenta ogłoszone w stanie o-
blężenia, liczą 1,526,850 mieszkańców, i opłacają
9,550,000 fr. podatków gruntowych.

Xiążę *Orleanu* d. 31 z. m. obejrzawszy w
Vienne gwardyą narodową, która przed nim wy-
stąpiła, puścił się w dalszą podróż do *Annonay*,
gdzie miał zanoćwać.

Marszałek *Gerard* od wczorasy znajduje
się w stolicy, lecz zapewniają, iż nie zadługo do
armii północney uda się.

Dzisiejszy *Monitor* obejmuje obszernie in-
strukcje wydane przez ministra wojny do jene-
rałów, względem zachowania się i środków, któ-
re przedsiębrać winni w departamentach, ogło-
szonych w stanie oblężenia. Ministrowie sprawie-
żonych, marynarki, równie jak i spraw wew-
nętrzných, wydali także podobne instrukcje do
wszystkich władz, będących pod ich zarządem.

Minister marynarki do strzeżenia brzegów
Atlantyckiego Oceanu, przeznaczył brygi: *Endymion*,
Capricieuse i *Lynx*; brygi kanonierskie: *Cham-*
panoise, *Lilloise*, i dwanaście innych statków, po-
między którymi znajduje się jeden parowy.

Linjowy okręt *Suffren*, który przybył do
Tulonu, przywiózł wiadomości z *Oran*, sięgające
aż do 19 maja r. b. Załoga miasta tego za przy-
byciem z *Ankony* batalionu 66 półku, doszła do
4500 ludzi.

Dnia 6 b. m. giełda paryzka była zamknięta.
National utrzymuje, iż prawo nie pozwala
ani jednej gminy uważać w stanie oblężenia, bez
zwołania poprzedniego izb prawodawczych. (Ja-
koż rozchodzą się wieści, że niezadługo posiedze-
nia izb rozpoczną się.)

Zapewniają, że między *Alpami* a *Pyrenea-*
mi dwa obozy rozbite będą.

— Dnia 6 —

Postanowienie Królewskie z d. 3 b. m. o-
głasza 4 departamenta *Maine et Loire*, *Vendée*,
Niższej Loiry i *Deux Sevres*, za będące w sta-
nie oblężenia. Rapport ministra spraw wewną-
trzných do Króla Jmci, obejmujący propozycyą
tego nadzwyczajnego środka, jest treści nastę-
pującej: „Najjaśniejszy Panie! Od czasu, jak W.
K. M. wydał rozkaz ogłoszenia obwodów *Laval*,
Vitré i *Chateaugontier* za będące w stanie oblę-
żenia, dowiedział się rząd o nowej okoliczności,
to jest: o pobycie *Xiężny Berry* w zachodnich
departamentach. Lubo to już jest zadowolniając-
cém, iż *Xiężna Berry*, mimo prawa z d. 10 kwie-
tnia r. b., przybywszy na terytoryum Francuz-
kie, w *Wandei*, równie jak przed *Marsylią*, była
tylko świadkiem niepomysłnego skutku intrzy-
gi, przedsięwziętych dla wzniecenia wojny domowej,
jednakże charakterem tego kroku są, przybranie ty-

tułu *Rejentki*, pomoc byłego marszałka *Bourmont*,
który w imieniu jej wydaje rozkazy do przywódc-
ców Szuanów, mianowanych dowódcami korpu-
sów, odezwy jego i korespondencya tego rodza-
ju, iż wkładają powinność na rząd chwycenia się
szczególnych środków, aby tym pewniej u-kute-
cznie aresztowanie *Xiężny*, Pana *Bourmont* i
ich stronników. *Xiężna* powinna wszędzie znay-
dować władzę konstytucyyną, opatrzoną w środki
kwaściwe do zniweczenia jej planów. Cztery
departamenta tworzą przestrzeń, w której *Xiężna*
Berry od czasu przybycia swego do *Wandei*, zda-
je się chcieć znaydować. Tam powinna być a-
resztowana. Aby więc z większą czynnością mo-
żna się zajmować potrzebném śledztwem, i na-
dać większą dzielność środkom użyć się mają-
cym, potrzeba owe cztery departamenta ogłosić
za będące w stanie oblężenia. Postanowiwszy u-
czynić W. K. M. stosowny wniosek, nie tailiśmy
tego przed sobą, iż ważcém jest użycie tego środ-
ka, ograniczyć jedynie do czynów, wpływających
z szczególnego położenia tych okolic, aby zwy-
czajny tryb rzeczy, nie doznał przerwy we wszyst-
kiem, co nie ma prostego związku ze spiskiem
kontrewolucyynym, wzniecaniem powstania, szu-
aneryą, i aresztowaniem *Xiężny Berry*. W tej
myśli będą także wydane instrukcje jenerałnym
prokuratorom, jenerałom porucznikom i prefektom.
Jako przedewszystkiém wypada prędko zapobiedz
bezprawiom, przyspieszyć rozbrojenie i dać przy-
kład wrażeń sprawujący. Tym celem jenera-
łowie dowodzący mają być upoważnieni do wy-
dawania postanowień, nie będąc związani tężniey-
szemi formalnościami zbyt długimi dla nadzw-
yczajnego stanu rzeczy. Zresztą zaś, w tych czte-
rech departamentach władze sądowe i administra-
cyjne mają postępować zwykłym trybem pod wzglę-
dem tego, co nie ma żadney styczności z zamie-
szkami, zostawując władzy wojskowej wszelkie
rozporządzenia, jakie do niej należą w stanie o-
blężenia, dla osiągnięcia wskazanego celu przy-
tłumienia politycznych rozterek. Instrukcje,
które ministrowie W. K. Mości wydadzą w tej
mierze, będą jasne, dokładne i zgodne. Środek ten
krótce potrwa; ustanie z dniem, kiedy obecność
Xiężny Berry nie będzie wzniecać poruszenia
w owych okolicach. Jestem i t. d.

(podpisano) *Montalivet*.

Dziennik Messenger des Chambres pisze: List
cyframi pisany, znalezionej w zamku *Chasline*, wy-
raża: „*Xiężna Berry* wysiadła na ląd między *Per-*
pignan i *Marsylią*; przejechała przez całą potu-
dniową Francyą za paszportem pod obcém na-
zwiskiem. Towarzyszył jej *P. Bourmont*. Uda-
ła się do *Bordeaux*, a ztamtąd do *Wandei*. Nie
bez przyczyny mniemają, iż znayduje się w części
Wandei zwanej *le Marais*.” — Między różnemi
pismami, które rząd zabrał, jest także odezwa *Xię-*
żny Berry, donosząca o przybyciu jej do *Wan-*
dei, i rozkaz dzienny marszałka *Bourmont*.

Ministerstwo morskie otrzymało wiadomość
o wyprawie *Don Pedra* przez okręt, który d. 15
maja wypłynął z *Terceiry*. Eskadra jego wydzie
d. 21 maja pod żagle, i uda się prosto do Portugalii.

— Dnia 7 —

Dzisiejszy *Monitor* umieścił dwa rapporta
ministra spraw wewnętrzných i trzeci rapport
ministra wojny, a w skutku ich wydane postano-
wienie Królewskie. Pierwsze z tych postanowień,
z powodu wypadków zaszytych przy pogrzebie je-
nerała *Lamarque*, i następných poruszeń, ogłasza
stolicę za będącą w stanie oblężenia, drugie znosi
korpus artylleryi gwardyi narodowej, a trzecie
znosi także szkołę politechniczną za uczestnictwo
w tych zamieszkach, lecz ta szkoła ma być nie-
zwłocznie reorganizowaną. Dwoma innemi po-
stanowieniami Królewskimi, szkoła weterynaryi
w *Alfort* została zniesioną i Pan *Marchand* mer
tutejszego 7go cyrkułu złożony z urzędu. Prócz
tego umieścił w części nieurzędowej odezwę pre-
fekta departamentu *Sekwany*, wydaną do mieszk-
kańców tutejszych i opis wypadków onegdaj-
szych i wczorayszych.

Xiążę *Nemours* objechał dziś konno w towarzystwie jednego żołnierza dragonii, wszystkie części miasta, w których były poruszenia.

Dziennik *Messenger des Chambres* pisze pod dniem dzisiejszym: „Budziemy się dziś właśnie jak ze snu okropnego. Stolica jest spokojną, lecz jeszcze kilka batalionów stoi w pewnych miejscach na bulwarach. Lud zbierający się przed niemi zachowuje się spokojnie. Pojazdy i mieszkańcy chodzą wolno po ulicach; sklepy są otwarte. Król pokazywał się wszędzie konno, i dozwalał zbliżać się do niego wszystkim, którzy tego sobie życzyli. Niezliczone tłumy, przez które przejechał, wydawały okrzyki: *Niech żyje Król!* W jednym tłumie dało się słyszeć kilka nieprzyzwoitych okrzyków. Natychmiast Monarcha pojechał między tłum i rzekł: *Oto Król! kto chce czego od niego, niech się zgłosi.* Naywiększą radość okazywano wszędzie, któredy Król przejeżdżał.”

Członkowie opozycji, zgromadzeni wczoraj po południu u Pana *Lafitte*, wystali do Króla deputacją, na czele której, oprócz Pana *Lafitte*, był także Pan *Odillon-Barrot*. Deputacja ta, wprowadzona do Monarchy, miała posłuchanie, które trwało 3 kwadransy. Wypadek tego kroku (pisze *Gazette de France*) nie jest jeszcze wiadomy.

Journal de Maine et Loire obymuje wiadomości z *Angers* pod d. 4 b. m., które nie wzmiankują o nowych bitwach z Szuanami, lecz tylko o ciągłym wychodzeniu gwardyi narodowej i wojska liniowego do miejsc, gdzie jest powstanie. Podobneż doniesienia są z *Nantes* pod d. 4 b. m. Tamieczna gwardya narodowa tchnie naywiększym zapalem. Z *Bourbon Vendée* przyprawiono do *Niort* 37 wziętych w niewolę Szuanów, między którymi jest 11 przywódców.

Rozchodzą się tu bardzo sprzeczne pogłoski o stanie departamentów zachodnich. Jedni twierdzą, iż Xiążę *Berry* wysledzono, inni zaś utrzymują, iż rząd odebrał wiadomość, że Szuani zajęli znaczne miasto w jednym z 4 departamentów ogłoszonych za będące w stanie oblężenia.

Strazburg 9 czerwca.

Kuryer Niższego Renu umieścił następującą wiadomość, odebraną przez telegraf z Paryża, datowaną d. 7 czerwca o godzinie 1szej: „Minister spraw wewnętrznych do prefektów. Wszystko w Paryżu wróciło do porządku. Tymczasem rząd uznał potrzebę ogłoszenia stolicy w stanie oblężenia dla dzielniejszego powściągnięcia zdradności. — Władze użyją tego środka z przecznością i statecznością. Uwiadom w Pan o tém i zaspokój mieszkańców swego departamentu; zbijaj wszelkie fałszywe pogłoski, która złość rozpościerać będzie.”

(G. W.)

ANGLIA.

Londyn d. 2 czerwca.

Królestwo Ichmość wrócili onegdaj z *Bushy-Park* do tutejszey stolicy. — Wczoraj dał Monarcha posłuchanie Ministrowi Hannowerskiemu, Hrabiemu *Grey*, Vice-Hrabiemu *Beresford* i Panu *James Kempt*. Tegoż dnia po południu Królestwo Ichmość zaszczytli obecnością swoją ucztę daną w *Twickenham* przez Pana *Wathen Waller* i Baronową *Howe*, na obchód rocznicy zwycięstwa, które odniósł Hrabia *Howe*, Xiężna *Augusta* znajdowała się także na tej uczcie.

Donoszą z *Plymouth* pod dniem 31 maja: — W niedzielę rano zawinęły tu z *Portsmouth* okręty *Talavera* o 74, i *Conway* o 28 działach. Okręt *Rennor* wzięwszy oddział artylleryi morskiej z działami połowemi, popłynął zaraz wspólnie z okrętem *Talavera*, jak mniemają, do *Madery*, lubo z drugiej strony utrzymują, iż oba są przeznaczone do *Lizbony*. Okręt *Conway* czeka na przybycie Hrabiego *Mulgrave*, Wielkorządcy *Jamayki*, który jednak, jak słyhać, zabawi w *Londynie*, aż do zupełnego przyjęcia bilu reformy w Izbie Wyższej.

Gazeta *Times*, donosi o wyprawie *Don Pedra*: — „Według doniesień z wyspy *St. Michael*

pod d. 18 maja, znajdował się tam *Don Pedro* z Margrabią *Palmella*, i Hr. *Villaflor*, oraz z całym wojskiem konstytucyjnym, prócz batalionu Angielskiego pozostałego w *Terceirze*. Potęga morska jego składała się z fregaty, 4 mniejszych statków wojennych i 20 przewozowych, na które wojsko ma wsięść d. 20 maja. Dwa lub 3 małe okręty blokują *Madery*. Admirał *Sartorius* znajdował się z jedną fregatą w *Fayal*.

Na wczorayszey sessyi Izby Niższej Pan *O'Connel* podał petycją politycznego towarzystwa robotników Irlandzkich, o uchylenie prawa, wyłączającego członków Parlamentu od osobistego przymusu do zapłacenia długów, oraz drugą petycją, podpisaną przez 60,000 mieszkańców *Dublinu*, aby Izba nie uchwałała żadnych pieniędzy, dopóki bil nie zostanie przyjętym. Lord *Althorp* podał także podobną petycją od mieszkańców w *Glasgowie*, mającą 180,000 podpisów. Oświadczył przy tém, iż wyrazy w niej objęte są zbyt ostre, lecz poczytuje sobie za powinność podać ją Izbie, kiedy mu przesłaną została. Pan *Hume*, zapytał się Lorda *Milton*, czyli na terażniejszym posiedzeniu myśli uczynić swój wniosek względem praw zbożowych? Lord *Milton* odpowiedział z początku w sposobie potwierdzającym: ile że milczenie rządu w tej mierze zniewala go do tego kroku; gdy mu jednak z różnych stron uczyniono uwagę, iż stosowniej byłoby zająć się tą rzeczą po zupełnym ułatwieniu reformy, oświadczył: iż wniosek swój odkłada do przyszłego posiedzenia, jeśli rząd nie poda swego projektu w tej mierze. Lord *Althorp* powiedział: iż rząd nie myśli na terażniejszym posiedzeniu podać projektu względem praw zbożowych, iż nie zgadza się z wnioskiem zacnego Lorda *Milton*; i że, jeśliby z nim teraz wystąpił, poczyta sobie za obowiązek byź mu przeciwnym. Panowie *Peel* i *Vyvan*, uczynili kilka uwag względem interesów Portugalskich, co skłoniło Lorda *Palmerston* do oświadczenia, iż rząd Wielkiej Brytanii nie ma wcale zamiaru wdawać się w walkę między *Don Pedrem* i *Don Miguelem*, jeżeli do tego nie zostanie zniewolonym.

Fregata *Vernon*, spuszczone przed kilku tygodniami z warsztatu *Woolwich*, będzie wkrótce opatrzona we wszystkie potrzeby do żeglugi morskiej. Jest ona naywiększą ze wszystkich fregat angielskich. — Słyhać, iż Pan *Collier* dowodzić nią będzie.

— Dnia 5 —

Po świetnej uczcie u Baronowej *Howe*, wrócili Królestwo Ichmość do *Windsor*, gdzie w Sobotę odwiedził ich J. K. W. Xiążę Pruski *Adalbert*, z Baronem *Bülow* i małżonką jego. Nazajutrz przed południem oba półki gwardyi, będące na załodze w *Windsor*, stanęły w paradzie na placu przed zamkiem, i po kilku obrótach wojskowych, przeciągnęły przed Królestwem Ichmość i Xięciem Pruskim *Adalbertem*.

Postowie: Francuzki, Pruski i Austryacki, mieli w zeszłą Sobotę naradę z Lordem *Palmerston* w wydziale spraw zgranicznych.

Na sessyi Izby Wyższej dnia 4 b. m., Lord *Bexley* podał petycją, podpisaną przez 14 Parów, 20 członków Izby Niższej, kilku Biskupów i blisko 4,000 innych szanownych obywateli, przeciw nowemu systematowi szkół publicznych w Irlandyi. Hrabia *Wicklow* zapytał się: czyli rząd nie zmienił swego dawniejszego planu w tej mierze? i czyli w każdej szkole ma byź klasa nauki Biblii? Jeśli tak jest, w tym razie zarzuty jego przeciw bilowi nie byłyby bardzo mocne. Lord *Melbourne* odpowiedział, iż rząd myśli uczynić niejakie odmiany w nowym systemie szkół publicznych; Margrabią *Landsdowne* dodał, iż mimo tego nie nastąpi znaczna odmiana planu. Xiążę *Buckingham* zapytał się, co właściwie ma byź z dziećmi Irlandzkimi? Wyznaczono dwa wydziały, lecz nic stanowczego nie uczyniono, a złe rozpościera się coraz bardziej. Teraz duchowny w Irlandyi nie ma dochodu i sposobu utrzymania życia. Lord *Melbourne* odpowiedział, iż wydział wkrót-

DODATEK

Wilno dnia 13 Czerwca v. s. 1852 roku.

ee zapewne zda sprawę w tej mierze. Po podaniu wielu innych petycyi, dotyczących się szczególnie Irlandyi, Hrabia Grey wniósł, aby *bil reformy trzeci raz przeczytano*. Hrabia *Winchelsea* ubolewał, iż doczekał dnia, w którym oyczyżna z wysokości swojej spada na dół. Oświadczył, iż dzisiejszy wieczór skończy pierwszy akt nieszczęsney i krwawey trajedyi, a ci, którzy ostatni akt jej przeżyją, będą mogli opowiadać o upadku Monarchii. Konstytucya, pod którą kraj przyszedł do szczytu pomyślności, staje się teraz ofiarą ambicyi kilku osób. Konstytucya ta postawiła kraj w możności oparcia się duchowi rewolucyi i wiarołomstwa, pochodzącemu z Francyi, który teraz zaczyna się już i tu pokazywać; konstytucya ta postawiła dostojnego Xięcia, teraz tu nieobecnego, w możności zatknięcia ohrogwi Angielskiej na wałach *Paryża*, i oswoobodzenia Francyi od tyrańca, który naówczas władał losami Europy. Cóżby on dziś powiedział, widząc tę konstytucyę obaloną? Gdy zacny Hrabia (*Grey*) obeymował stér rządu, on (*Hrabia Winchelsea*) ofiarował mu swoją pomoc: pokładał bowiem największą ufność w jego talentach i przywiązaniu do instytucyi krajowych. Niestety! zawiedł się. Zacny Hrabia sprzyjał *indirecte* rozpościeraniu się buntowniczych i rewolucyinych nauk i czynności, nie czyniąc żadnego kroku do ich przytłumienia. Nigdy kraj nie doznał tylu nieszczęsnych przygód, jak za terażniejszego Ministerium. Odstąpiono od zasady nieinterwencyi, lubo terażniejszy Monarcha, trzymający herbu Portugalskie, ma również dobre prawo być obranym na tę dostojność, jak terażniejszy Król Francuzki. Kończąc głos swój, oświadczył mówca: — „Reforms jest tylko maska dla wprowadzenia demokratycznego kształtu rządu w Anglii.” — Gdy potem kilku członków żądało zamknięcia dyskusyi, Hrabia *Harrowby* zapytał się, czyli Izba Wyższą Wielkiej Brytanii chcą zamienić w Dywan Sułtana lub w zgromadzenie niemych? Następnie oświadczył: — „Słyszany dopiero głos godzien jest odpowiedzi. Ja sam, który od czasu, jak rzeczy wzięły taki obrót, miałem największy wstręt do odezwania się tu, nie mogę jednak przenieść na siebie, abym jeszcze raz w tej stanowczey chwili, nie oświadczył całego mego zdania względem bilu.” Wystawił potem dawniejszy swój plan odmian bilu, i usiłował okazać, iż terażniejszy kształt jego nie zgadza się nawet z obietnicą zacnego Hrabiego *Grey*, który powiedział, iż rzezony bil ma w wydziale Izby uleść kilku potrzebnym odmianom. Nie zazdrościł atoli zwycięstwa zacnego Hrabiego, również jak środków, któremi to zwycięstwo otrzymał: — „Ministrowie (rzekł) zdeptali Koronę i Izbę Wyższą; lecz razem utworzyli potęgę, która z czasem ich samych zdepcie. W podeszłym wieku naszym, ledwo można się spodziewać, abyśmy, ja i zacny Hrabia, doczekali skutków tego środka. Jeśli jednak mamy i nadal żyć pod wolnym rządem, nie słuszą za niewolników despotyzmowi politycznych towarzystw, powinniśmy wkrótce coś skutecznego uczynić; inaczej nie tylko wszelkiej inney administracyi, lecz nawet samemu zacnemu Hrabie-mu trudno byłoby rządzić tym krajem.” — Nakoniec wynurzył mówca nadzieję, iż zdrowy rozsądek ludu Angielskiego będzie umiał złagodzić złe, jakie wynika z bilu reformy; zupełnie go zaś odwrócić niepodobna; bo chociaż są niektóre mocne żoładki, mogące zamienić truciznę w pysilny pokarm, trucizna ta jednak nie powinna być używana w zbytaczney ilości, jak się tu dzieje. — Hrabia *Grey* odpowiedział, iż gotów jest bronić się przeciw wszelkim zarzutom, przekonany, iż postępowanie jego pochwali, nie tylko społeczeństwo, lecz kiedyś i potomność, do której się przeszedł mówca odwołał. Żaden złośliwy zamiar, żadna nie ograniczona ambicya, żadna niegodziwa

popudka, nie będą mu przypisywane w postępowaniu, za które całą odpowiedzialność chętnie przyymuje. Bil reformy był już tylokrotnie i ze wszystkich stron w Parlamencie rozważany, iż ledwo jeszcze potrzebuje obrony. Wystawił potem Hrabia *Grey* całe swoje postępowanie od chwili weyścia swego do Ministerium, aż do terażniejszego czasu. Między innemi rzekł: — „Prawo mianowania Parów nie jest nowem; szło tylko o to, czyli okoliczności wymagają użycia tego prawa. Lecz teraz pytam się, czyli rozsądny człowiek, a zwłaszcza taki, któremu dobro i bezpieczeństwo kraju poruczono, powinien czekać póty, póki niebezpieczeństwo nie nadeydzie? Skoro postrzeza niebezpieczeństwo, nie jestże obowiązkiem przezornego, mądrego i wiernego sługi korony, przedsiębrać wcześniej środki dla odwrócenia jego? Ministrowie, którzy widzieli niebezpieczeństwo, pochodzące z odrzucenia bilu, którzy musieli patrzeć na złe, już istnące, a przez zwłokę codzienną się wzmagające, nie mieli innego wyboru, jak prosić o uwolnienie od urzędu. Przez kręskowanie w tej Izbie odjęto Ministrom kierowanie bilem, i środek ten, z którym oświadczyłem, iż chcę utrzymać się lub upaść, był bliskim pokaleczeniu. Czyliżby mogli Ministrowie spokojnie patrzeć na codzienną porażkę zasady swojej? Pytam się, jak krok, który następnie uczyniłem, można tak wystawiać, jakoby koronę deptał? Czyliż powinienem być wiedzieć, iż ci, którzy o mnie i kolegach moich powiedzieli, że jesteśmy nieaddatni do urzędów, sami nie będą mogli utworzyć nowej administracyi? Kiedy skutek powszechney opinii był taki, iż wprawdzie poczytali sobie za powinność wspierać Monarchę swego, którego Ministerium opuścilo, a jednak nie podjęli się administracyi, zdaje mi się, iż wcale nie mają prawa oskarżać Ministrów o to, iż rzekli się urzędów, których nie chcieli piastować w sprzeczności ze swojemi zasadami i przeciw opinii publiczney.” — Po mowie Ministra, zabrał jeszcze głos Lord *Wharncliffe*. Nastąpiło kreskowanie, i 106 kresek było za trzeciemi czytaniem, a 22 przeciw; większość zatem 84 kreska. Wielu Lordów brało Hrabiego *Grey* za rękę, wieszując mu szczęśliwego przeyscia bilu, lecz żadnego innego ukontentowania nie okazano.

Lord Kanclerz oddalił się wczoray z Izby Wyższej około godziny 11stej wieczorem, a wszelako mimo wszelkich usiłowań policyi, zebrała się o tym czasie mnóstwo ludu przed weyściem do wspomnioney Izby, i gdy Lord Kanclerz wszedł do pojazdu, lud chciał koniecznie wyprząść konie, i ciągnąć pojazd w tryumfie. Niedopuszczono tego jednak, i Lord Kanclerz pojechał tylko wśród hueznych okrzyków radośnych.

Czynią tu wielkie przysposobienia do powitania Króla Jmci, gdy będzie jechał do Parlamentu dla dania sankcyi bilowi reformy. Słychać, iż między zamkiem i *Horre-Guards*, ma być wystawionych 6 bram tryumfalnych, a przy każdej grać będzie muzyka. Po drodze ma być zatkniętych tyle chorągwi, ile artykułów bil obeymuje, a naprzeciw weyścia do Izby Wyższej, będzie zawieszona chorągiew czerwona jedwabna ze wstępem bilu złotemi głoskami. — Wyznaczono osobną kommissyę do urzędzenia tych uroczystości.

Dziennik Dworski pisze: — „Dowiadujemy się, iż lubo Królowa nigdy nie tała swego obawiania się zasad ultra-reformistów, nigdy jednak ani *directe* ani *indirecte* nie wdawała się za anti-reformistami. Monarcha nie dozwoliłby takiej wpływu na interessa polityczne, a Królowa jest damą, od której dalekiemi są takie zamysły. Że dotąd jeszcze nowy Szambelan nie został mianowany na miejsce Lorda *Howe*, pochodzi to (jak jesteśmy przekonani) jedynie ze względu oszczędności. Królowa może się obeyść bez takiego u-

rzednika; a piękny sposób, w jakim niedawno użyła części dochodów swoich, mocniej utwierdza zdanie nasze." (G.W.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.
Bruksella dnia 2 czerwca.

Tutejszy *Monitor* pisze:— „Czytamy w Dzienniku *Memorial Belge* z d. 30 z. m. następujący artykuł:— „Na wczorajszym tajnym wydziale, Minister spraw zagranicznych oznajmił Izbie, iż Jenerał *Goblet* będzie przy konferencyi Londyńskiej w miesce Pana *van de Weyer*.”— Dziennik ten myli się, i upoważnieni jesteśmy błąd ten sprostować. Podług wyrazów postanowienia Królewskiego, Jenerał *Goblet* został tylko w nadzwyczajnym zleceniu wystany do Londynu. Pan *van de Weyer* pozostaje ciągle na urzędzie Poselskim przy N. Królu Wielkiej Brytanii i jako Pełnomocnik przy konferencyi.”

Według Dziennika *Memorial Belge*, zaślubienie Króla odprawi się w *St. Cloud* lub *Compiègne* dnia 21 lipca, w rocznicę jego inauguracji.

Wiemy (pisze Dziennik *Emancipation*), iż Xiężna *Adelayda*, siostra Króla Francuzów, oświadczyła ochęć i zamiar towarzyszenia synowi swojej do Belgii.

Główna kwatera Jenerała *Niellon*, udała się onegdaj z *Gandawy* do *Termonde*.

Pan *van de Weyer* uda się w przyszły czwartek napowrót do Londynu.

— Dnia 5 —

Na wczorajszej sessyi, przyjęła Izba Reprezentantów jednomyślnie projekt do prawa, względem mennicy, z poprawami uczynionemi w Izbie Senatorskiej.

— Dnia 5 —

Król *Leopold* kazał dać kosztowny pierścień każdemu z 25 oficerów Francuzkich, dowodzących strażą towarzyszącą mu od granicy aż do *Compiègne*. Każdy zaś żołnierz otrzymał 5 franków gratyfikacyi.

Dziennik *Mémorial Belge* pisze:— „Zapewniają, iż Jenerał *Goblet*, nazajutrz po przybyciu swoim do Londynu, podał Lordowi *Palmerston* pełnomocnictwo upoważniające go do czynności przy konferencyi Londyńskiej, i że d. 30 maja podał konferencyi notę, którą Pan *van de Weyer* wstrzymał.”

— Dnia 7 —

Odebrane w *Antwerp* listy z Londynu pod d. 2 b. m. donoszą: wyprawa *Don Pedra* rzeczywiście d. 25 maja wypłynęła już z *St. Michael* do brzegów Portugalskich. (G.W.)

PORTUGALIA.

Lizbona dnia 19 maja.

Don Miguel przybył we Wtorek z *Camorra* do miasta, i znajdował się na posiedzeniu Rady Stanu, na którym miała być mowa o bliskim przybyciu Angielskiej eskadry. Mówią, że Hr. *Bastos* silnie domaga się, aby w teraźniejszych okolicznościach nie dozwalało już zawijać Angielskim okrętom wojennym do *Tagu*. Nie ustały jeszcze zaciągi do wojska; częstokroć widzieć można 20 do 30 ludzi prowadzonych przez ulice, schwytańców w okolicach *Lizbony* i zmuszonych do służby wojskowej. Przed kilku dniami nadeszło tu cokolwiek pieniędzy z kontrybucyi wybranej w *Oporto*; lecz to było ledwo sto Contos. Papier rządowe stoją 25 za 100.

Zapewniają, iż *Madeira* ściśle blokowana jest przez Admirala *Sartorius*; wielu nawet utrzymuje, iż już się w moej *Don Pedra* znajduje; tym pogłoskom pozor prawdy nadaje ta okoliczność, że wiele Portugalskich okrętów, które miały od dawna tu przybyć, dotąd na *Tag* nie wpłynęły. Jacht Królewski od dwóch dni z depezzami opuścił *Tag*, lecz nie wiemy o jego przeznaczeniu. (G.W.)

WŁOCHY.

Ankona d. 30 maja.

Ciągle utrzymuje się niepodobna do wiary

wieść, że wkrótce zawinie do portu naszego Francuzka eskadra z 4000 wojska, ta sama, która była przeznaczona do *Bony* i *Konstantyny*. W ostatnich dniach emigrowało wielu Duchownych i Proboszczów; dając za pozor, odebrane listy bezimiennie z groźbami, chociaż niewiadomo, aby od kogokolwiek doznali przykrości.

Gazeta Medyolańska donosi z *Ankony* pod d. 25 maja:— „*Kappaccini* powrócił z missyi swojej do *Bologny*; część wojska Francuzkiego bitwakuje ciągle dniem i nocą na środku miasta.”

Dnia 20 b. m. Pan *Bonet*, Adjutant Marszałka *Soult*, wraz z dotychczasowym Vice-Konsulem *Quilliet*, wyjechał do *Rzymu*; miejsce zaś jego zastępuje *Margrabia Bourbon del Monte*.

List z *Sinigaglia* datowany 13 maja, umieszczony w *Gazecie Werońskiej* donosi, że w dniu 12 zrana przed wschodem słońca, 500 osób uzbrojonych w karabiny, pistolety i pugiwały, napadły na stabe przednie straże Papięskie pod *Baccarola*, i po półgodzinnej walce, zabrali dwóch żołnierzy w niewolę. Gdy jednakże wieśniacy wzięli się do broni, napastnicy o godzinie 3ciej powrócili do *Ankony*. (G.W.)

TURCJA.

Stambul 5 maja.

Monitor Ottomański zawiera firman W. Sułtana wydany do Feldmarszałka, obeymujący *Fetwa*, czyli ogłoszenie wyjęcia spod prawa, przyrzekające potem umieścić oświadczenie Porty, podane cisłu dyplomatycznemu. Wspomniane ogłoszenie wyjęcia spod prawa jest następujące:—
Pytanie: Gdy występienie sprawców i ułatwicieli powstania, jest jako powinność nakazane, a wystawione postępowanie *Amra* (jest to zmyślone nazwisko, oznaczające tu winnego) ma na celu rokosz i zachęcenie do tej zbrodni; czyli więc prawa stanowią śmierć *Amra* i współników jego, w razie, gdyby nie można było inaczej przytłumić buntu, jak zupełnem występieniem i zniszczeniem tłumów zbuntowanych? Odpowiedź: Są oni buchtownikami, a występienie ich jest świętą powinnością Sułtana Muzulmanów i wszystkich wiernych. Pytanie: Gdy ci, którzy z własnej ochęci i woli odważyli się popierać stronę buchtownika *Amra* i zacząć walkę, powinni być poczytani za buchtowników, ci zaś, którzy oświadczają, iż niesłusznie jest sprawców buntu przywracać nieczem do posuszeństwa, powinni być uważani za bezbożnych, opierających się przepisom *Alkoranu*, czyli więc prawa nakazują śmierć obu tych stronniców? Odpowiedź: Tak jest. Pytanie: Kiedy więc Sułtan Muzulmanów dla przytłumienia buntu, nakazuje przeciw nim walczyć, czyliż ci, którzy ten rozkaz otrzymują; są święcie obowiązani być mu posłusznymi? Odpowiedź: Tak jest. Pytanie: Gdy teraz wojska Wielkiego Sułtana są wystane na pokonanie buchtowników, czyliż więc ci, którzy śmierć zadają buchtownikom; mają być uważani za prawnie upoważnionych zwycięzców, a ci, którzy z rąk buchtowników polegają, za męczenników? Odpowiedź: Tak jest.”

Od granic Serwii d. 15 maja.

Przyszło już do ostateczności z Baszą *Egiptu*; Sułtan nietylko wydał formalną kłatwę na niego, lecz oraz wyznaczył znaczną nagrodę za głowę jego. Srodek ten jest zawsze skutecznym na Wschodzie, i życie *Mehmeda* zostaje od tej chwili w ustawicznem niebezpieczeństwie. W *Stambule* szczególniej panuje wielkie przeciw niemu rozjątrzenie; zawsze bowiem doznawał wielkich względów od Porty, co wzbudziło nienawiść przeciw niemu. Kilku młodych fanatyków Muzulmańskich miało sobie dać słowo, iż wiarołomnego Baszę sprzątną ze świata, i tym sposobem chcą wyjechać z stolicy. Nie myślą jednak przyjąć przyrzeczonej nagrody, lecz chcą przyłożyć się do założenia domu inwalidów, który z rozkazu Sułtana ma być niezwłocznie wystawiony, a do którego tacy tylko wojskowi mogą być przyjmowani, którzy służyli w wojsku regularnym, i na polu bitwy stali się niezdarnymi do służby. (G.W.)

O g ł o s z e n i a.

1 Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza się, iż w nim będzie się przedawał oddany na ewikcyą majątek Kollegialnego Assessora Tadeusza, i żony jego Elżbiety Siemkowskich, położony w Mohilewskiej Gubernii, Mściśławskiego powiatu, we wsi Kopicewce 47, we wsiach: Horodence 29, Czeplajewce 9, Rudni 59 i Piesocznie 6, w ogóle 150 rewizyjnych węgkicy płci dusz z ich żonami i dziećmi, oceniony w 10-letniej proporecyi roczney intraty 11,370 rub. z zdatną i niezdatną ziemią, i ze wszystkimi należytościami. Jakowy majątek przedaje się za nieopłacenie liczącego się bankowi długu za pożyczką PP. Siemkowskich 1813 junii 1go na 12 lat ass. 9,000 rubli. Terminy do targow będą przeznaczone po upłynieniu sześciu tygodni od pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia.

Rządca K. Fiedorowski. (776)

1 Od Litewsko - Wileńskiego Gubernialnego Rządu — Na zadosyć uczynienie należącego za kontrabandowe towary uzyskania przez Kowieńską tamoznię wyliczonego z Kieydań, żydówki Beyli Wolfowej 6,328 rub. 27 kop. ass. oddaje się na publiczną sprzedaż murowany dom jey z kramką w miasteczku Kieydanach położony, oceniony 1,517 rub. 60 kop. assy.; a zatém życzący kupić rzeczony dom z kramką, zechcą przybyć do tego Rządu na targi w przeznaczonych na nowo terminach, pierwszym 18, drugim, 19, i trzecim 20 dnia następnego msca julii. Junii 9 dnia 1832 roku.

Sowietnik i Kawaler Kazimierz Nowicki.
Sekretarz Kowalenok.

Radzca Honorowy Krzycki. (771)

1 Białostockiego Obwodowego Rządu wydział policyyny, mając nadestane z Kommissyi Państwa umorzenia długow pieniądze na satysfakocyą pretensy obywateli tuteyszego obwodu, za wzięte u nich za kwitami w 1812, 1813, 1814 i 1815 latach produkta, gdy może bydź niektóre z osób nadmienioną satysfakocyą odebrać mających, na mieszkaniu w tuteyszym obwodzie, lub przy życiu niezynadują się, ogłasza ninieyszém, aby pretendenci mające odebrać satysfakocyę, według likwidacyjnego obrachunku, od Obwodowego Rządu Wydziału Policyynego, weszli do niego z żądaniem swemi, opartemi na znaydujących się u nich świadectwach, kwitach lub innych dokumentach, które należy zawoześnie złożyć; jeżeliby zaś kto z takowych pretendentow z żądaniem swoim o wydanie należnych pieniędzy nie zgłosił się w ciągu roku od dnia potwierdzenia likwidacyjnych rachunków Kontrolém Państwa, to jest: w Bielskim powiecie od 10 oktobra, w Drohickim od 16 nowembra, w Sokolskim od 29 grudnia 1831 roku, a w Białostockim powiecie od 9 stycznia r. b. Ci wszyscy na mocy 28 § postanowienia nadmienionej Kommissyi, przepuszczając roczny termin, tracą zalozone po obrachunku procenta. Miasto Białystok dnia 26 maja 1832 roku.

Sowietnik Janiewicz.

Sekretarz Brylewicz.

Naczelnik Stoła Hryniewiecki. (772)

1 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu ninieyszém ogłasza się, iż wzięty 1831 roku, w Bessarabskim Obwodzie za niepokazanie na piśmie świadectwa, człowiek *Wasili Hryhorjew syn Michalskiy* 27 lat, nieżonaty, nieumiejący czytać ni pisać, który się powiadał, bydź z mieszkańcow Bessarabskiego Obwodu miasta Biele, stosownie do rezolucyi Jasskiego powiatowego Sądu za kłamliwe powiadanie i włoścęgę, oddany do *Odeskiej Aresztantskiej cywilney roty* — Przymiotow następnych: wzrostu 2 arszyny, 5 $\frac{1}{2}$ wierszkow, włosów na głowie, brwiach i wąsach rusyeh, oczu błękitnyeh, twarzy nieco ospowatey, nosa i gęby miernych, wielkie palce na nogach krzywe.

Sowietnik Taraneznk.

Za Sekretarza Dżumiński. (777)

1 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu ninieyszém ogłasza się, iż w maju miesiącu terażnieyszego 1832 roku w Bessarabskim Obwodzie za niepokazanie na piśmie świadectw, wzięci pod straż, *trzy ludzie*, którzy się powiadali rodakami: 1szy) *Demetryusz Majenow syn Winogradow* lat 23, Symbirskiej gubernii, Buńskiego powiatu, wsi Szamardina, z włościan obywatela Jana Filipowicza, z familii niewiadomego — Przymiotow: wzrostu 2 arszyny, 6 wiersz., włosów na głowie, brwiach i wąsach czarnych, oczu szaryeh, nosa długiego, szerokiego, mówi po wielkorossyysku. 2gi) *Harwryto* syn Jana *Batow* lat 27, Penzeńskiej Gubernii, Zarańskiego powiatu, wsi Zysakinney, z włościan obywatela Jana Akienowioza z nazwiska niewiadomego, wzrostu 2 arszyny, 5 wierszkow, włosów na głowie i brwiach światło-rusyeh, wąsy i brodę goli, oczu szaryeh, nosa szerokiego, i 3ci) *Jan* syn Jakóba *Daniłow*, lat 30, Mohilewskiej Gubernii, Bielickiego powiatu, Słobody Krupicy, z włościan obywatela Sierhieja Pietrowioza Rumiancowa — wzrostu 2 arszyny, 7 wiersz., włosów na głowie i brwiach ciemno-rusyeh, oczu szaryeh, nosa miernego, twarzy śniadey, na lewey ręce dwa palcy skurczone i zepsute. Jakoby od uderzenia końmi

Sowietnik Przybylski.

Za Sekretarza Dżumiński. (779)

1 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu ninieyszém ogłasza się, iż wzięty terażnieyszego 1832 roku w Bessarabskim obwodzie za niepokazanie na piśmie świadectwa, i zostaje pod strażą w Kiszeniowskim ostrogu człowiek *Michajło Ostachow* lat 28, nieżonaty, nieumiejący czytać ni pisać, który się powiadał rodakiem, Woronezkiej Gubernii i powiatu, wsi Krepkoho z włościan obywatela Grzegorza Alexiejewicza Jehorowa — Przymiotow: wzrostu średniego, włosów na głowie i brwiach ciemno-rusyeh, wąsach i brodzie światłych, oczu światło-karyeh, twarzy śniadey, nosa i gęby miernych, pod prawém okiem niewielki szram, szczególnych przymiotów niema.

Sowietnik Przybylski.

Za Sekretarza Dżumiński. (778)

1 Izba Skarbowa Grodzieńska ogłasza, iż w oney znayduje się summa z funduszow edukacyjnych 15,000 rubli srebrem do wydania

sposobem pożyczki na 6ty procent pod załog
ustawami banku naznaczony. Czerwca 5 dnia
1832 roku Sowietnik Jakób Baranowski.

Buchalter Dyonizy Kulwico. (774)

1 Od Witepskiej Skarbowey Izby. W tey
Izbie mają się odbywać targi na sprzedaż, a ra-
zem na oddanie w arendowną dzierżawę pier-
wszych Pojezdzkich majątków położonych
w Lepelskim powiecie następnego miesiąca
sierpnia 20, a przetarg dnia 23 terażnieysze-
go 1832 roku.

1szy) Zagacie zawierające w sobie rewizy-
zynnych 379 męzkiey płci dusz, za który przed-
tém płacono było na korzyść Wileńskiego U-
niwersytetu rocznie 1983 rub. 40 $\frac{1}{2}$ kop. sreb.
teraz zaś wyliczono z niego roczney intraty
10,617 rub. assygn.

i 2gi) Kuhoń zawierający w sobie rewizy-
zynnych 120 męzkiey płci dusz, za który przed-
tém płacono było na korzyść Wileńskiego Uni-
wersytetu rocznie 650 rubli srebrn., teraz zaś
wyliczono z niego 4,352 rub. 40 kop. assygnacy-
nych

Życzący targować się na kupienie lub wzię-
cie w arendowną dzierżawę pomienionych ma-
jątkow, mogą widzieć w każdym czasie w Wi-
tepskiej Skarbowey Izbie inwentarz i opisanie
tych majątków pokazujące stan ich, włościań-
skie na korzyść właściciela powinności, i wszy-
stkie pańskie folwarczne i ekonomiczne za-
prowadzenia i artykuły składające intratę.

Sowietnik Czesławski.

Naczelnik Stoła Listowski. (775)

1 Terażnieyszego roku przeszłego maja
miesiąca 14 dnia z domu Pani Sowietnikowey
Nowickiey na Tatarskiej ulicy, uciekł podda-
ny dworski człowiek, należący do odstawnego
floty Kapitana zgiey rangi i Kawalera Pod-
kolzina, Jakow Wasiljew; którego przymioty:
wzrostu średniego, twarzy białey, suchy, włosy
na głowie białawe, oczy szare, nos prosty, od
urodzenia ma lat 19: odzienie na nim, sur-
dut nowy ciemno szarego sukna, z czarnym
axamitnym kołnierzem, i obszywanemi takie-
goż sukna guzikami, maytki nowe z tegoż cie-
mno-szarego sukna, czapka na głowie okrągła
puchowa lokayska, z czarną ze skóry kokardą,
mówi tylko po rusku. Kto dostawi označo-
nego człowieka, do wspomnionego domu do JW.
Podkolzina, albo też do Wileńskiej Policoyi,
w którą podane należyte objawienie, temu w na-
grode dano będzie za fatygę, i wynalezienie sto
rubli assygnacyynych.

Печаташь дозволяешь Правлѣній дол-
жность Виленскаго Полицейскаго Часный
Приславъ Вашкаевичъ. (769)

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY
MOŚGI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

1 Urodzonym Antoniemu Erdmanowi Pół-
kow. W. Pol., Stanisławowi Bitowtowi Prezyd.,
Klarze Olańskiej, Michałowi, Szymonowi i A-
lexandrowi Korczikowskiemu, Franciszkowi Za-
wiszy Podkom., Ewie Dobkiewiczowey, Igna-
cemu Romaszkiezewowi, Praxedzie Erdmano-
wey Prezyd. w assistencyi męża, Successorom
zeszłego Xawerego Dokalskiego, Xiędzu An-
toniemu Eysmontowi, Antoniemu Micewiczowi,
Jakóbowi Leyboszycowi, Tadeuszowi Gidymi-

nowi, Kazimierzowi Burbie, Annie Andrzej-
jewskiej, Elżbiecie Taubertowey, Maciejo-
wi Magnuszewskiemu Assesorowi, Józefowi Mak-
kiewiczowi, pracowitemu Kumonowi, Piotro-
wi Dowgiatłowi, Alexandrowi Roppwi Mar-
szałkowi Upit., Wincentemu Nowickiemu,
successorom zeszłego Woytkunskiego, Bobusze-
wiczom Regentom Upitskim i dalszym kredyto-
rom zeszłego Szymona Zawiszy — Pozew przed
Sąd Cywilny Izby Wileńskiej, ciągle sądzą-
cy się z powództwa Urodzonych Władysława,
Franciszka braci, Józefy, Barbary, Teodory
Marjanny siostr Zawiszow, successorów i sukces-
sorek zeszłego Szymona Zawiszy, w assistencyi
opieki, wynosi się z referencją do odbytych
od massy Replik, a mianowicie o to: przez re-
missę Sądu Ziemskiego Upit. w roku 1830 męca
junii 30 dnia zakroczoną, na żądanie kredyto-
row zeszłego Szymona Zawiszy, z jego majątku
exdywizya uznana została — Sąd Exdywizorski
na ten przedmiot ustanowiony, w ogólnym roz-
biorze sprawy, dekretem swoim w dniu 14 ma-
ja tego 1832 roku ogłoszonym, żalcym delato-
rom w Kategorjach poniżey wyrażających się
uciążliwość domierzył: w *Kategorji 10*, An-
toniego Erdmana, chociaż w caley tey Katego-
ryi przez Głosy z pisma od delatorow odbyte,
dowiedziano, że Półkow. Erdman, po ogólnym
rozrachunku do massy zawinił rub. sr. 255 kop.
80 $\frac{1}{2}$, lecz Sąd Exdywizorski, nie tylko, że tego
rachunku nie utwierdził; ale nadto za obli-
giem w roku 1815 maja 13 na prostym papierze pisanym,
w żadney jurydykcyi nie intabulowanym kapita-
łu rub. sr. 900 z procentami, oraz z dalszych
szczegółow w ogóle rubli srebrnych 2,079 kop.
18 sądził. Gdy to uczynił przeciwko Ukazom
1821, 1826 i Konstytut. 1768, przeto dekret
w tey Kategorji wypada odmienić, pretensyą
obżal. Erdmana skassować, i rub. sr. 255 kop.
80 $\frac{1}{2}$ na nim do massy wskazać — w *Kategorji*
12, poszukiwał Prezyd. Bitowt rub. srebr. 100
jakoby w roku 1820 pożyczonych; na to obli-
gu nie złożył; oddzielnie za rewersem na pro-
stym papierze pisanym i nie intabulowanym ża-
dał wskazania rub. 172, chociaż poszukiwania
takowe niezostały wsparte przeze mnie dowoda-
mi, jak stanowią Ukazy 1821 i 1826, jednak
Sąd Exdywizorski rub. sr. 426 kop. 38 sądził;
gdy to jest przeciwko prawu; przeto w tey Ka-
tegorji wyrok i pretensyą skassować potrzeba —
w *Kategorji 13*, Klary Olańskiej za obli-
giem w roku 1801 junii 17, Piotr Zawisza zawinił
Ludwikowi Olańskiemu czerw. zł. 131 i zł. 152.
Ten oblig w roku 1821 w Sądach Rossieńskich
został aktykowanym; lecz później po tey akty-
kacyi: bo w roku 1824 zeszy Szymon Zawi-
sza, na tym samym papierze nowy wydał oblig
na tal. 450 — Aktykacya służyła do obligu Pio-
tra Zawiszy, a gdy oblig Szymona Zawiszy nie-
został intabulowanym więc nieprawnie dla Olań-
skiej sądzono sumę, i dla tego tę pretensyą
skasować potrzeba — w *Kategorji 14*, Micha-
ła Korczikowskiego. Za obli-
giem w roku 1826
maja 13 dat., a w roku 1829, julii 17 do akt
Grodzkich Upit. wprowadzonym, oddzielnie za
listem sądzono w ogóle rub. srebr. 3,877 kop.
88. Gdy oblig takowy po wydaniu w opóźnio-
nym czasie intabulowany, a list na rubli 60, ni-
gdzie nie aktykowany, więc tę pretensyą jako
niezgodną z Ukazami 1821, 1826 i Kon. 1768
roku zuikczemnić potrzeba — w *Kategorji 15*,

Franciszka Zawiszy; chociaż dowiedzionem zostało, że dekret w roku 1850 maja 16 w Ziemstwie Kowieńskim z opiekunami delatorów, już po rozpoczętym procederze o Exdywizyą, kondyktowie zakroczył; chociaż z dowodów pisma wyjaśniono, że zesły Szymon Zawisza, do roku 1825 do czasu wyprzedają majątku Zawiszy na Augustowskim, Franciszkowi Zawiszy nie nie był dłużnym; owszem miał u niego rub. srebr. 3,000, i te wedle tabelli przez Franciszka Zawiszy podaney, Augustowscy wypłacili — Chociaż z kwietacyi w tym czasie sporządzoney, pokazano, że wzajemne pretensye umorzony zostały, jednak Sąd Exdywizorski zatwierdzając dekret Kowieński, rubli srebr. 11,655 kop. 75 dla Franciszka Zawiszy wskazał; skassowania zatem takowey pretensyi, dawnościami umorzony, a tylko za dekretem kondyktowym wprowadzoney, delatorowie proszą — w *Kategorji 26*, Ewy Dobkiewiczowey: za rewersem w roku 1819 gbra 11, w żadney jurydycey nie intabulowanym, sądzono kapitału rubli sr. 100, i do tych jeszcze liczono procenta; ponieważ rewers ten nie intabulowany, więc wedle Ukazow 1821 i 1826 lat skassowania tey pretensyi delatorowie proszą — w *Kategorji 18*, Ignacego Romaszkiwicza; za obligami po ominionym terminie intabulowanemi, i oddzielnie za listem nigdzie nie aktykowanym, sądzono rub. srebr. 836 kop. 46. Gdy to zrobiono przeciwko Ukazom 1821, 1826 i Konstytut. 1768, przeto całą tę pretensyą delatorowie skassować proszą — w *Kategorji 21*, Praxedy Erdmanowey; zesły Tadeusz Borkiewicz, był dłużnym Szymonowi Zawiszy czerw. złot. 100 — Narachunek tey należności Prezyd. Erdmanowa w roku 1817 apr. 23 zapłaciła czerw. złot. 50 i na takową nadpłatę wzięła rewers — Chociaż to było widocznem, jednak Sąd Exdywizorski, tę nadpłatę za dług zesłego Zawiszy policzając, wskazał dla Prezyd. Erdmanowey rub. srebr. 318, i wzajemną do niey przez proszących okazywaną pretensyą skassował; w tey Kategorji delaterowie żądają poprawy dekretu — w *Kategorji 23*, zesłego Xawerego Dokalskiego dekretem oczewistym w roku 1828 junii 7 w Grodzie Upit. zapadłym, co do poszukiwanych procentow zesłemu Zawiszy wskazany został jurament; dla ciągłey słabości zdrowia, Szymon Zawisza tey przysięgi wykonać niemógł; chociaż po jego śmierci, successorowie są władni to uskutecznić, jednak Sąd Exdywizorski nieprzypuszczając onych do tego dowodu, procenta nieprawnie od roku 1821 xbra 29, dla Dokalskiego sądził; w czem żący poprawy dekretu proszą — w *Kategorji 28*, Xiędza Antoniego Eysmonta, za dwoma obligami, za jednym w roku 1822 apr. 23 na czerw. zł. 500, za drugim w roku 1822 8bra 25 na czerw. zł. 32 wydanemi, a w roku 1829 gbra 5, intabulowanemi było poszukiwanie; lubo te obligi w opóźnionym czasie nie wedle Ukazu 1826 intabulowane zostały, jednak Sąd Exdywizorski, dla Xiędza Eysmonta rub. srebr. 2,745 kop. 12 sądził. Gdy to jest przeciwko Ukazom, przeto delateros skassowania całej tey pretensyi proszą — w *Kategorji 34*, Antoniego Micewicza, miał on pretensyą za listem przez zesłego Zawiszy pisanym w Ziem. Rossieńskim

aktykowanym — Ponieważ list ten przeciwko Ukazowi 1826, w obcym powiecie jest intabulowany, nieprawnie sądzono rub. sr. 240; ztąd ta pretensya skassowaną być powinna — w *Kategorji 37*, Jakóba Leyboszyca, za obligiem w roku 1824 julii 7, na rub. sr. 300 wydanym, sądzono rub. sr. 476 kop. 72; ponieważ ten oblig wedle Ukazu 1826 nie intabulowany, skassować należało, kiedy z tych samych przyczyn w Kategorji 36 pretensyą Łukaszewicza skassowano — w *Kategorji 38*, Tadeusza Giedymina, za rewersem jakiegoś Szlżewicza, za żelaza funtow 257 sądzono rub. sr. 14 kop. 13. Ta pretensya nieprawna, jako za pismem nie intabulowanem, i z powodu niewyrażenia dla którego Zawiszy brano żelazo — w *Kategorji 39*, Kazimierza Burby, za dwoma rewersami miał pretensyą za żyta purow 120; za niemi sądzono rub. sr. 120; ponieważ te rewersa, na prostym papierze pisane, nie intabulowane, więc tę pretensyą wedle Ukazow znikczemnić delatorowie proszą — w *Kategorji 43*, Anny Andrzejewskiej, za obligiem w roku 1823 apr. 25 wydanym, a w roku 1828 junii 20 w Ziem. Witkom. aktykowanym, sądzono kapitału rubli srebr. 300, procentu rub. srebr. 165 kop. 50; ponieważ ten oblig we dwa lata po Ukazie 1826 i niewłaściwym powiecie intabulowany, więc skassować należało; powtórę bez obligu sądzono rub. srebr. 126 i procentu rub. srebr. 76 kop. 44 — Obligu nie było: bo jeżeli był w roku 1823 junii 1 wydany, jako to: w oświadczeniu 1830 apr. 15 zapisanem, wyrażono; to należało ony wedle Ukazu 1826 roku intabulować; gdy tego niedopełniono, więc nieprawnie sądzono kapitału i procentu, dla tego całej tey pretensyi delateros skassowania proszą — w *Kategorji 44*, Taubertowey, za rachunkiem przez nikogo niepodpisanym, sądzono rub. srebr. 182. Tey pretensyi jako niewspartey prawnym dowodem żący skassowania proszą — w *Kategorji 45*, Assesora Magnuszewskiego, bez żadnego prawnego dowodu sądzono rub. srebr. 37; więc ta pretensya powinna być skassowaną — w *Kategorji 46*, Józefa Malkiewiczza, sądzono dla niego bez żadnego dowodu rub. srebr. 55. Tey pretensyi jako gołostowney żący skassowania proszą — w *Kategorji 47*, pracowitego Kuniona, podobnie gdy bez żadnego dowodu pisma, sądzono rubli 49, więc i tę pretensyą skassować należy — w *Kategorji 48*, sądzono summy Woytkuńskim Bohuszewiczom; jako za obligami nieprawnie aktykowanemi, skassować potrzeba — w *Kategorji 49*, Szymona, Michała i Alexandra Kordzikowskich — Za młyn Linkowiecki, sądzono dla nich rubli srebr. 1,100, i za tę summę dano lokacyą, obżalni Kordzikowscy za podniesienie grobli na Niewiaży przy młynie i hamerni Linkowieckiej, zyskali od zesłego Zawiszy annuatę; lecz gdy dopiero grobla zniżyła się, żadney więc obżalni Kordzikowscy nie mają szkody, a zatem annuaty im sądzić, na następność i wydzielać schedy nie należało, z tego powodu znikczemnienia tey pretensyi żący proszą — w *Kategorji 52*, Piotra Dowgiatły. Za listem w roku 1820 7bra 3 datt, a w roku 1830 xbra 20, już po śmierci Szymona Zawiszy do Akt Ziem. Upit. wprowadzonym, sądzono z procentem i expensem pra-

wnym rub. srebr. 528 kop. 25; ponieważ dowód ten, nie wedle myśli Ukazu 1821 i 1826 jest sporządzony, dla tego żąłcy tey pretensyi skasowania proszą — w *Kategorji 53*, co do summy powiatowey dekretem exdywizyi Rogowskiej wydzielona została powiatowi Upińskiemu scheda — Zgromadzenie Szlacheckie w roku 1820 dnia 37bra, zawarło umowę z zeszłym Szymonem Zawiszą, na wymurowanie domu w Mieście Poniewieżu — W skutek czego zeszły Zawisza, przyjąwszy w depozyt summę, jaką wypłacił Staszewicz, niekorzystał z oney, gdyż zaraz przysposobił materyały rozmaite; na co wiele poniosł kosztu, lecz Sąd Exdywizorski, nieprzyjmując dowodzenia żałcy, nie tylko, że sądził kapitału rub. srebr. 5,957 kop. 16, ale nadto od tey summy procentu rub. srebr. 2,608 kop. 11 doliczył; ponieważ procenta takowe nienależnie wskazane, i sam kapitał podwyższony, przeto w tey Kategorji żałcy poprawy dekretu żądają — w *Kategorji 57*, Wincentego Nowickiego, bez żadnego prawnego dowodu, tylko za zgodzeniem się kondyktowym Szlachty Augustyna Kordzikowskiego i Gieysztera opiekunów żałcy w Sądzie Grodzkim Kowieńskim w rok 1830 januar. 4. Wincenty Nowicki, przysądżający rub. srebr. 9,780, zyskał dekret; chociaż przez remissę nie appellowaną, dozwolono próbować w Sądzie Exdywizorskim nieważności tego kondyktowego dekretu, i to najszybciej dowiedzionem zostało; chociaż pokazano, że Nowicki nie miał oblięu, bo ten w żadney juryzdykcyi tey Gubernii nie jest intabulowanym, jednak Sąd Exdywizorski, realizując dla Kapitana Nowickiego rub. srebr. 9,780 za kapitał, rub. 1,255 kop. 10, za procent wskazał, a po zdetrunkowaniu wzajemnych pretensji, rub. srebr. 2,425 kop. 74, za należne dla niego przyznał — Ponieważ Kapitan Nowicki, bez oblięu, którego ani w Pcie Upit., jako prawo mieć chce, ani też w żadney tey Gubernii juryzdykcyi, nie intabulował, zyskał z opiekunami kondyktowy dekret; a zatem skasowania onego, znikczemnia nieprawney Kapitana Nowickiego pretensyi, a wedle dowodów, już przez Sąd Exdywizorski zatwierdzonych, sążenia na tymże Nowickim do massy rub. srebr. 8,609 kop. 36, żałcy dellatorowie proszą; w czem wszystkim pozrywając następne zakładają prosby. We wszystkich Kategorjach w tym poźwie wyrażonych i w Kategorji 48 Woytkunskich Bohuszewiczow, przez Sąd Exdywizorski w roku tym 1832 maja 14 dnia ogłoszony wyrok podnieść, a wedle tłumaczenia, oraz dowodów w imieniu żałcy przed Sądem Exdywizorskim składanych, i wedle żądania w tym poźwie przy każdej Kategorji wyrażonego, poprawczy postanowić dekret — *Powtórę*: wszystkie oblięu jakie są pisane na prostym lub niewalorowym papierze jak równie nie w terminie Ukazem 1826 roku zakreślonym i w niewłaściwym powiecie intabulowane skassować; 3tio: kto z poprawy takowego dekretu zostanie się dłużnym sążdzić na każdym należności do massy; 4to: wskazania na winnych expensow prawnych, i tego co przez głosy proszonem będzie. (770).

2 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu — Zpowodu uwolnienia rezolucją Wileńskiej I-

zby Cywilnego Sądu w odniesieniu się jey dnia 21 przeszłego maja wyrażoną, Wileńskiey gildy kupcowey żydówki Chany Mackiewiczowey, od dalszego utrzymywania w mieście Wilnie krobczanego od rzezi rogatego bydła poboru, ustanowionego likwidatorską bytego Wileńskiego Ziemskiego Powiatowego Sądu rezolucją 1793 roku, na zadosyć uczynienie kałalnych długow, dla odbycia targow na oddanie takowych poborow na nowo w dzierżawę naznacza się termin 24 i dla przetargu 28 terażniejszego czerwca; a zatem zechcą życzący uczestniczyć w tych targach, przybydź na takowe terminy z prawnemi i dostatecznemi ewikcyami do tego Rządu, gdzie objawione będą im i uprzednie kondycye. — Czerwca 6 dnia 1832 roku.

Sowietnik i Kawaler Kazimierz Nowicki.
Sekretarz Kowalenok.
Radca Honorowy Purzycki. (764).

2 Od Wileńskiej Skarbowey Izby ogłosza się, iż w niey 20 terażniejszego czerwca będą się odbywać targi, a we trzy dni przetarg na dostawę dla woysk w m. Janowie drew, świec i stomy; do upłynienia terażniejszego trzy-lecia, to jest: po 1szy julii 1833 roku; zaczm życzący uczestniczyć w takowych targach zechcą przybydź na przeznaczone terminy do tey Izby z prawnemi ewikcyami. Czerwca 8 dnia 1832 roku.

Pełniący obowiązek Vice-Gubernatora Sowietnik Lega. Wobowiązku Sekretarza Znosko. (766)

UWIADOMIENIE

O wyściu nowey *Grammatyki Łacińskiej*.

5 W drukarni Uniwersyteckey ukończona została *Grammatyka języka łacińskiego, dla użytku młodzi szkolney, krótko zebrana przez Zygmunta Bortoszewicza, in 8vo majstr. 160 i XXVI. Część I i II*. Na czele grammatyki jest wiadomość historyczna o języku łacińskim, jego postępie i losach, oraz o znaczniejszych grammatykach tego języka. W części Iszej są prawidła *dobrego wymawiania*; w drugiej *rozbiór ósmiu części mowy i ich odmiany*; do czego przydana nauka o *rodzajach łacińskich, o przypadkach drugich w formie 3ciey, praeterita et supina*.

Cena kop. sr. 45.

Ditto na papierze lepszym w oprawie tekturnowey kop. sr. 60. (755)

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca Lipca, zaczyna się drugie półrocze i prenumerata na gazetę Kurjera Litewskiego. Prenumerować można: w Wilnie: w Expedycyi Gazetowey przy Kantorze Gubernialnym Pocztownym i w Redakcyi Gazety — w innych miastach: na wszystkich Pocztałtach, Kantorach i Expedycyach pocztowych, podług cen następujących:

z przesyłaniem przez pocztę:
Na papierze białym półrocznie R. sr. 9.
— — zwyczajnym półrocznie 7 k. 50.
— — — kwartałowie 4.
bez przesyłania pocztą:
Na papierze białym półrocznie R. sr. 6 k. 50.
— — zwyczajnym półrocznie 4 k. 50.
— — — kwartałowie 2 k. 25.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

DCZWAŁA SIĘ DRUKOWAĆ. Wilno. 1832. d. 13 Czerwca.

CENZOR Leon Borowski.